

Phần I: Nội dung

Lịch sử Việt Nam từ năm 1858 đến năm 1918:

- Cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp từ năm 1858 đến cuối thế kỉ XIX.

Phần II: Câu hỏi ôn tập.

1. Tại sao thực dân Pháp xâm lược nước ta? (Nguyên nhân thực dân Pháp xâm lược nước ta?).
2. Thực dân Pháp đánh chiếm Bắc Kỳ lần thứ nhất như thế nào
3. Nguyên nhân, diễn biến, kết quả của các cuộc khởi nghĩa: Hương Khê.
4. Nguyên nhân, diễn biến, kết quả, ý nghĩa của khởi nghĩa Yên Thế (1884-1913).
5. Tình hình Việt Nam nửa cuối thế kỉ 19?
6. Em hãy vẽ sơ đồ tổ chức nhà nước ở Việt Nam do TDP dựng nên? Nêu nhận xét về tổ chức bộ máy cai trị đó.
7. Vào cuối thế kỉ 19 đầu thế kỉ 20 TDP đã thi hành những chính sách gì về chính trị, kinh tế, văn hóa, giáo dục ở Việt Nam.? Mục đích của các chính sách đó?
8. Tác động của chính sách khai thác thuộc địa đó đối với kinh tế, xã hội Việt Nam.
9. Kể tên các phong trào yêu nước trước chiến tranh thế giới thứ nhất? Trình bày những nét chính về các phong trào này.
10. Nêu những thay đổi trong các chính sách về kinh tế , xã hội của Pháp ở Việt Nam trong những năm chiến tranh thế giới thứ nhất? Vì sao có sự thay đổi đó?

Phần III. Hướng dẫn trả lời

Câu 1. Tại sao TDP xâm lược nước ta?

.Thực dân Pháp xâm lược nước ta do:

- Bản chất hiếu chiến tàn bạo của CNTB: vơ vét tài nguyên thiên nhiên, sức lao động.
- Lấy cớ bảo vệ đạo Gia Tô=> Pháp xâm lược Việt Nam.

Câu 2. Thực dân Pháp đánh chiếm Bắc Kỳ lần thứ nhất như thế nào?

** Nguyên nhân:*

- Lợi dụng việc triều đình Huế nhờ đem tàu ra vùng biển Hạ Long đánh dẹp cướp biển .

- Lấy cớ giải quyết vụ Đuý- puy.

=> Hơn 200 quân Pháp do Gác-ni-ê chỉ huy từ Sài Gòn kéo ra Bắc.

** Diễn biến:*

- Sáng ngày 20-11-1873 quân Pháp nổ súng đánh thành Hà Nội.
- 7000 quân triều đình dưới sự chỉ huy của Nguyễn Tri Phương cố gắng can địch nhưng thất bại. Buổi trưa thành mất. Nguyễn tri Phương bị thương sau đó ông bị giặc bắt.

** Kết quả:-* Quân Pháp chiếm được thành Hà Nội

- Tọa quân đi chiếm Hải Dương, Hưng Yên, Phủ Lý, Ninh Bình, Nam Định.

- Ngày 19/5/1883 hơn 500 tên địch kéo ra Cầu Giấy đã lọt vào trận địa mai phục của quân ta . Quân cò đen lại phối hợp với quân của Hoàng Tá Viêm đổ ra đánh. Nhiều sĩ quan và lính Pháp bị giết trong đó có Ri-vi-e.

**Ý nghĩa :* Làm cho quân Pháp hoang mang dao động, cổ vũ tinh thần đấu tranh của nhân dân ta. Nhân dân phấn khởi , quyết tâm tiêu diệt giặc.

Câu 3. Phong trào Cần Vương:

- 13/7/1885 Tôn Thất Thuyết nhân danh vua Hàm Nghi ra chiếu Cần Vương

- Nội dung: Kêu gọi văn thân và nhân dân đứng lên giúp vua cứu nước.

- Diễn biến của phong trào Cần Vương chia làm hai giai đoạn ;

+ 1885-1888

+ 1888-1896- Ở giai đoạn 1885-1888 phong trào bùng nổ khắp cả nước, sôi động nhất là các tỉnh Trung Kỳ và Bắc Kỳ.

Câu 4: Khởi nghĩa Bãi Sậy:

**Người lãnh đạo:* Nguyễn Thiện Thuật .

** Căn cứ:* Bãi Sậy (Hưng Yên)

** Địa bàn:* Dựa vào vùng lau sậy um tùm và đầm lầy thuộc các huyện Văn Lâm, Văn Giang, Khoái Châu, Yên Mỹ nghĩa quân đã xây dựng căn cứ kháng chiến và triệt để áp dụng chiến thuật du kích đánh địch.

** Diễn biến :*

-Trong những năm 1885-1889 TDP phối hợp với lực lượng tay sai do Hoàng Cao Khải cầm đầu mở cuộc tấn công quy mô vào căn cứ nhằm tiêu diệt nghĩa quân.

-Sau những trận chống càn liên tiếp, lực lượng nghĩa quân bị suy giảm và rơi vào tình thế bị bao vây, cô lập.

- Cuối năm 1889, Nguyễn Thiện thuật sang Trung Quốc, phong trào tiếp tục một thời gian rồi tn rã.

** Kết quả:*Cuộc khởi nghĩa bị thất bại.

Câu 5: Kể tên các phong trào chống Pháp của đồng bào miền núi cuối thế kỉ 19? Em có nhận xét gì?

** Các phong trào*

-Ở Nam Kỳ người Thượng, Khơ-me, Xtieng đã sát cánh cùng người Kinh đánh Pháp ngay từ giữa thế kỉ 19.

-Ở miền trung tiêu biểu có cuộc đấu tranh do Hà Văn Mao, Cầm Bá Thước cầm đầu.

- Ở Tây Nguyên các tù trưởng như Nơ-trang Gư, Ama Con, Ama Giơ-hao đã kêu gọi nhân dân rào làng chiến đấu từ 1889-1905.

-Ở Tây Bắc đồng bào dân tộc Thái, Mường , Mông đã tợp hợp dưới ngọn cờ của Nguyễn Quang Bích, Nguyễn Văn Giáp lập căn cứ kháng Pháp ở Lai Châu, Sơn La và hoạt động mạnh mẽ trên lưu vực sông Đà.

-Trong các năm từ 1884-1896, xuất hiện các toán quân người Thái dưới sự chỉ huy của Đèo Văn Trì, Nông văn Quang, Cầm Văn Thanh, Cầm Văn Hoan.

- Đồng bào Thái ở Sơn La, Yên Bái do Đèo Chính lục, Đặng Phúc Thành cầm đầu đã phục kích quân Pháp ở nhiều nơi.

- Đồng bào Mông ở Hà Giang do Hà QuốcThượng đứng đầu đã nổi dậy chống Pháp từ 1894-1896.

-Tại vùng Đông Bắc Kì, bùng nổ phong trào của người Dao, người Hoa tiêu biểu nhất là đội quân của Lưu Kì.

** Nhận xét:*

Vùng Trung Du và Miền Núi là nơi TDP tiến hành bình định muộn nên phong trào kháng Pháp cũng nổ ra cũng bùng nổ muộn hơn so với đồng bằng nhưng lại tồn tại bền bỉ và kéo dài.

Phong trào chống Pháp ở Miền núi nổ ra kịp thời, phát triển mạnh mẽ đã trực tiếp góp phần làm chậm quá trình xâm lược và bình định của thực dân Pháp.

Câu 6 : *Tình hình VN nửa cuối thế kỉ 19.(Các trào lưu cải cách Duy Tân ra đời trong bối cảnh nào?)*

- Triều đình Huế thực hiện chính sách nội trị, ngoại giao lỗi thời, lạc hậu
 - Xã hội Việt Nam khủng hoảng nghiêm trọng.
 - Bộ máy chính quyền từ TW đến địa phương mục ruỗng.
 - Nông nghiệp, thủ công nghiệp và thương nghiệp đình trệ; tài chính cạn kiệt, đời sống nhân dân vô cùng khó khăn.
 - Mâu thuẫn dân tộc ngày thêm gay gắt.
 - Nhiều cuộc khởi nghĩa nông dân bùng nổ dữ dội
- => Trong bối cảnh đó các trào lưu cải cách Duy Tân ra đời.

Câu 7: *Những đề nghị cải cách ở Việt Nam vào nửa cuối thế kỉ 19*

** Cơ sở :-*Đất nước ngày một nguy khốn

- Xuất phát từ lòng yêu nước thương dân, muốn cho nước nhà giàu mạnh

** Nội dung :*

- Yêu cầu đổi mới công việc nội trị, ngoại giao, kinh tế, văn hóa của nhà nước phong kiến.

** Các đề nghị cải cách:*

- Năm 1868 Trần Đình Túc và Nguyễn Huy Tế xin mở cửa biển Trà Lí (Nam Định)
- Năm 1872, Viện Thương bạc xin mở 3 cửa biển ở Miền Bắc và Miền Trung để thông thương với bên ngoài.
- Từ 1863-1871 Nguyễn Trường Tộ đã kiên trì gửi lên triều đình 30 bản điều trần đề cập đến một loạt vấn đề như chấn chỉnh bộ máy quan lại , phát triển công thương nghiệp và tài chính...
- Năm 1877 và 1882 Nguyễn Lộ Trạch dâng hai bản "thời vụ sách " lên vua Tự Đức đề nghị chấn hưng hưng trí, khai thông dân trí...

Câu 8: *Thực dân Pháp đã thực hiện Chính sách về kinh tế như thế nào trong cuộc khai thác thuộc địa lần thứ nhất (1897-1914)*

**Nông nghiệp:*

- TDP đẩy mạnh việc cướp đoạt ruộng đất
- Bóc lột nông dân theo kiểu phát canh thu tô.

** Công nghiệp:*

- Tập trung vào khai thác than và kim loại
- Xây dựng một số cơ sở công nghiệp như xi măng, gạch, ngói, điện, nước...

** Giao thông vận tải:*

- Xây dựng hệ thống giao thông vận tải để tăng cường bóc lột kinh tế và đàn áp phong trào đấu tranh của nhân dân.

**Thương nghiệp*

- Nắm giữ độc quyền về thị trường.
- Tăng thêm các loại thuế và đánh thuế nặng.

+=>Mục đích:

Vơ vét, bóc lột sức người, sức của của nhân dân Việt Nam để làm giàu cho tư bản Pháp.

Câu 9: Chính sách về văn hóa, giáo dục.

- Giai đoạn đầu Pháp duy trì nền giáo dục của thời phong kiến.
- Về sau Pháp mở trường học mới cùng một số cơ sở văn hóa, y tế.
- Hệ thống giáo dục phổ thông gồm ba bậc: Ấu học, Tiểu học, trung học.

=> Mục đích: Đào tạo một lớp người bản xứ phục vụ cho công việc cai trị.

-----HẾT-----